

Otázka: Latinská Amerika

Předmět: Zeměpis

Přidal(a): Saba

Obsah

- Základní údaje, přírodní a socioekonomické podmínky
- Státy Střední Ameriky
- Státy Jižní Ameriky

Od jižních hranic USA po Ohňovou zemi na jihu

- OHŇOVÁ ZEMĚ = souostroví na jihu Jižní Ameriky

ZÁKLADNÍ ÚDAJE, PŘÍRODNÍ A SOCIOEKONOMICKÉ PODMÍNKY

- Geologicky nejstarší jádro Latinské Ameriky – Guyanská a Brazilská vysočina
- Západní pobřeží lemují Kordillery (v jižní Americe -> Andy)
- Nejvyšší hora – Aconcagua (cca. 7 km)
- Nejnižší položené místo – proláklina Gran Bajo de San Julián (-105 km)
- Nížiny: Orinocká, Laplatská a Amazonská
- Poloostrov Yucatán

SOPEČNÁ ČINNOST

- V jižní Americe (na rozhraní lit. desek) jsou častá zemětřesení a sopečná činnost
- Andy – velké množství vyhaslých i činných sopek
- Nejvyšší činná sopka – Guallatiri (přes 6 km)
- V Mexiku sopka – Popocatepetl (aktivní)

VODSTVO

- Nej hustší říční síť na světě, krátké řeky
- **AMAZONKA** – nejdelší a nejvodnatější řeka světa
- Většina území odvodňována do Atlantského oceánu
- Tichý oceán, Karibské moře, Panamský průplav – vytvořen člověkem
- Jezera: Managua, Nikaragua

PODNEBÍ

- tropické a subtropické -> převaha
- mírné -> jih jižní Ameriky
- velehorské -> Andy

Tropické vlhké podnebí – střídání období dešťů a období sucha

Tropické deštné a opadavé lesy, savany v sušších oblastech

- **Vlhké tropy -> tropické deštné lesy**
 - nejrozsáhlejší tropické deštné lesy -> **AMAZONSKÝ DEŠTNÝ PRALES**
 - - > flóra uspořádaná do rostlinných pater
- **Střídavě vlhké tropy**
 - rozsáhlé savany (území Kolumbie a Venezuely -> **ILLANOS**, území Brazílie -> **CAMPOS**)
- **Suché oblasti**
 - Mexiko + tichomořské pobřeží (podmíněno Humboltovým mořským proudem)

HOSPODÁŘSTVÍ

- Nejvíce zadlužené země světa (nejvíce Venezuela)
- Hlavní odvětví -> zpracovatelský průmysl (přibližně 85% celkové výroby)
- Nejdůležitější strojírenství (výroba automobilů - Brazílie, Mexiko) a těžební průmysl

ZEMĚDĚLSTVÍ

- Rostlinná výroba má plantážní a monokulturní charakter
- Největší podíl pěstování - obilniny (kukuřice a pšenice)
- Nejvýznamnější okopanina -> maniok
- **Střední Amerika -> „banánové“ republiky** (velká sklizeň banánů a cukrové třtiny)
- **Export kávy -> Brazílie, Kolumbie, Mexiko**
- **Největší světový producent kokainu na světě -> Kolumbie** (export do USA a Evropy)
- Živočišná výroba - chov skotu, ovcí a prasat + rybolov
- **Největší problém** -> kácení lesů a těžba dřeva
- Největší úbytek v Brazílii (Amazonský deštný prales také nazývané „plíce světa“) = úbytek tvorby O₂ a posilování skleníkového efektu
 - Výstavba nových sídel, komunikací, polí
- Žďárové zemědělství

STÁTY STŘEDNÍ AMERIKY

- Mexiko, Belize, Guatemala, Salvador, Honduras, Nikaragua, Kostarika, Panama a ostrovy v regionu zvaném Karibik
- Původní obyvatelé -> Aztékové, Mayové, Indiáni

MEXIKO

- Federativní prezidentská republika a největší stát Střední Ameriky
- město – Ciudad de Mexico
- 31 států + 1 federální distrikt hl. města
- Sousedé: USA, Belize, Guatemala

• OBYVATELSTVO

- 128 mil. obyvatel
- Míšenci mezi původními Indiány a přistěhovalci ze Španělska
- 90% římskokatolíci
- Úřední jazyk – španělština
- Největší zalidnění – Mexická náhorní plošina
- 73% obyvatel ve městech
- Ciudad de Mexico – největší mexická aglomerace

• POVRCH

- Převážně hornaté území
- Dnešní reliéf se začal formovat až ve třetihorách
- Častá sopečná činnost a zemětřesení (sopka Popocatepetl)
- Kalifornský poloostrov a poloostrov Yucatan
- Mezi horskými pásmy Sierra Madre Occidental (západ) a Sierra Madre Oriental (východ) se nachází **MEXICKÁ NÁHORNÍ PLOŠINA**
 - UZAVŘENÁ Kordillerami s řadou sopek
- Pobřeží Mexického zálivu a jih – pobřežní nížiny

• PODNEBÍ

- Subtropické -> sever Mexika
- Tropické -> střed a jih Mexika
- Pouštní a polopouštní -> 45% Mexika

• VODSTVO

- Největší řeka – RIO GRANDE
- Mexická náhorní plošina -> Bezodtoká oblast

• VEGETACE

- Sever -> pouštní a polopouštní vegetace (kaktus, agáve)
- Jih -> tropické pralesy
- Kordillery -> subtropické smíšené lesy

- **HOSPODÁŘSTVÍ**

- Jedna z nejrozvinutějších zemí Latinské Ameriky

- **Zemědělství** – 13% orné půdy

- Především pěstování obilnin – kukuřice, pšenice, sorgo, čirok
- Dále cukr. Třtina, bavlník, tabák, káva, pomeranče
- Důležitá surovina – chilli paprička
- Živočišná výroba – skot, prasata, kozy a koně

- **Průmysl** – významný těžební průmysl

- Světový producent ropy
- 1. místo na světě v těžbě stříbra
- Nerostné suroviny – ropa, rudy barevných a drahých kovů

- **CESTOVNÍ RUCH**

- Významný zdroj příjmů
- Hlavní zájem -> Památky indiánských kultur

STÁTY JIŽNÍ AMERIKY

BRAZÍLIE

- Federativní prezidentská republika a největší stát Jižní Ameriky
- město – Brasília
- 26 států + federální území

- **OBYVATELSTVO**

- 212 mil. obyvatel
- Bývalá kolonie Portugalska -> úřední jazyk – portugalština
- Více jak 50% přistěhovalci z Evropy
- 90% katolické náboženství
- $\frac{1}{4}$ negramotná a častá podvýživa
- Nerovnoměrné zalidnění -> aglomerace Sao Paulo a Rio de Janeiro

- **POVRCH**

- Více jako polovina území Amazonská nížina
- Rozsáhlý Amazonský deštný prales
- Sever – Guyanská vysočina a Jih – Brazilská vysočina

- **PODNEBÍ**

- tropický a subtropický pás – teplé a vlhké podnebí
- Tropické zaujímá více jak ½ území

- **VODSTVO**

- Osa říční sítě – Amazonka
- Další řeky – Uruguay, Paraná, Amazonka
- Říční přístav Manaus
- Řeky na jihu a ve středu se využívají v energetice – Itaipu – hydroelektrárna

- **HOSPODÁŘSTVÍ**

- Pokročilý průmysl a velké surovinové bohatství

- **Zemědělství** – 7% orné půdy

- Monokulturní velkovýrobní plantážnictví
- místo na světě ve sklizni kávy, pomerančů, cukr. třtiny, manioku a banánů
- Dále Kukuřice, pšenice, rýže, brambory, batáty
- Živočišná výroba – prasata, skot, ovce, koně

- **Průmysl**

- Nejdůležitější těžba – železná ruda (2. místo na světě) a bauxit (3. místo na světě)
- Dále se těží rudy barevných a drahých kovů
- Bohatý potenciál řek -> hydroelektrárny = 93% el. energie (Itaipu na řece Paraná – největší hydroelektrárna na světě)

- **CESTOVNÍ RUCH**

- Výrazné příjmy z cest. ruchu
- Nejnavštěvovanější město – Rio de Janeiro

ARGENTINA

- Federativní prezidentská republika a 2. největší stát Jižní Ameriky
- město – Buenos Aires
- 23 provincií + jedno autonomní město

- **OBYVATELSTVO**

- 44 mil. obyvatel
- Úřední jazyk – španělština
- 97% přistěhovalci ze Španělska, Itálie

- 94% katolíků
- 90% obyvatel žije v Laplatské Nížině
- **POVRCH**
 - Většina území Andy s nejvyšší horou Acocangua
 - Na východě – Laplatská nížina
- **PODNEBÍ**
 - Mírné – střed a jih
 - Subtropické – sever
- **VODSTVO**
 - Osa říční sítě – Paraná a Uruguay
 - Hory – jezera ledovcového původu
- **HOSPODÁŘSTVÍ**
 - Rozvinuté, převažuje živočišná výroba
 - **Zemědělství**
 - Tabák cukrová třtina, vyspělé vinařství a sadařství
 - Světově významný producent vína (centrum = Mendoza)
 - Živočišná výroba – skot, ovce, koně
 - Jeden z největších producentů hovězího masa na světě
 - **Průmysl** – těžební a energetický průmysl
 - Velké zásoby nerostných surovin
 - Zemní plyn, ropa, železná ruda, hnědé uhlí
 - Nejrozvinutější jaderný program v Jižní Americe
 - Vývoj nízkokapacitních reaktorů – zatím nejúspěšnější na světě
- Argentina si činí nárok na část Antarktidy
- S VB vede spor o Falklandy, Jižní Georgii a Jižní Sandwichovy ostrovy